

[Birte Weiss.]

befolkningen, da de første uddelinger fra Statens Kunstfond fandt sted. Af den fremgår det med al tydelighed, at selve beslutningen om oprettelse af Statens Kunstfond, det vil sige det principielle i sagen, ikke vakte nogen folkelig protest overhovedet; det vil jeg gerne sætte en tyk streg under. Det var først ved den næste fase, hvor der blev sat navne på støtten, at debatten fængede. Denne meget væsentlige detalje i Rindal-debatten er der nok grund til at hæfte sig ved. Den er nemlig symptomatisk for meget af den diskussion, der føres om det offentliges økonomiske engagement i kunsten. Det er ikke de få penge – jeg havde nær sagt den klatskilling – som vi bruger til de formål, der skaber modvilje, det er fordelingen af pengene, der giver aggressioner. Det er den enkelte borgers mangel på kendskab til eller mangel på begejstring for det ene eller det andet af de navne, der står på kunstfondens støttelister, der får nogle til at sætte spørgsmålstegn ved selve kunstfondens eksistens.

Vi mener i socialdemokratiet, at netop dette er et meget overbevisende argument for, at det er rigtigt at lægge administrationen i hænderne på de sagkyndige 3 mands udvalg. Ethvert tilløb til at ville rokke ved dette system vil blive afvist fra vores side. Tanken om at gøre en kulturminister til en slags overdommer for de bevillinger, som gives igennem Statens Kunstfond, vil vi under ingen omstændigheder kendes ved. Pengene skal alene tildeles efter kvalitative kriterier og ikke efter politiske. Vi vil ikke være med til at gøre kunsten til en politisk kastebold. Vi vil ikke friste de skiftende kulturministre til at skulle overveje, om det er politisk hensigtsmæssigt at give en i øjeblikket måske lidt kontroversiel kunstner en eller anden form for støtte igennem Statens Kunstfond.

Vi mener i øvrigt heller ikke, det er givet, at en kulturminister under alle omstændigheder er i stand til at bedømme, om en nyopdukket kunstners værker også har bærekraft ud i fremtiden. Man kunne næsten spørge: hvor skulle han eller hun egentlig have det fra? Vi erkender nemlig i socialdemokratiet, at det er et stort og slidsomt arbejde at holde sig orienteret om de nyeste strømninger inden for litteraturen, billedkunsten, musikken og de øvrige områder, der er omfattet af denne lovgivning. Vi mener også, det er nemmere for mennesker, der på grund af et særligt talent eller en særlig

sagkundskab er udstyret med det, som man kan kalde et kvalificeret skøn. Vi er derfor i mit parti meget tilfredse med, at der hverken i Wechselmann-udvalgets betænkning eller i ministerens redegørelse pilles ved princippet om de suveræne 3 mands udvalg.

Det er dette princip, som jo har fået fremskridtspartiet til at digte en myte om nogle selvbestaltede, bedrevidende smagsdommere, der vil diktere menigmand, hvad man skal mene om kunst. Det er en bemærkning, som vi meget ofte har hørt her i folketinget, og den vil formentlig også blive gentaget under debatten her i dag. Holdningen er efter vores opfattelse både forkert og ulogisk.

For det første er der jo ikke tale om nogen selvbestaltethed, hvad der klart fremgår både af den betænkning, der ligger som baggrund for den redegørelse, ministeren har givet, og af selve redegørelsen.

For det andet er det jo sådan, at vi på alle andre områder har en stigende forståelse for, at sagkundskab er en hjælp til at træffe de rigtige afgørelser. Man kunne i og for sig med lige så stor ret kalde en læge, som på baggrund af sin viden om blindtarme eller noget andet behandler en patient ud fra denne viden, for bedrevidende, men det er dog noget, vi endnu aldrig har hørt.

I øvrigt finder jeg det urimeligt, at man som argument mod kunststøtten bruger den kendsgerning, at det ikke er alle skatteborgerne, der interesserer sig for den slags, og »den slags« siger man gerne med sådan et lidt misliebigt tonefald, som om det var noget, det ikke rigtig var værd at interessere sig for. Over for det kunne man spørge: ja men er det alle mennesker, der interesserer sig for sport f. eks.? Nej, men de er alligevel med til at betale for, at det danske samfund har en sportspolitik, en idrætspolitik, og at en masse mennesker kan komme ud og deltage i den del af kulturlivet. Det er heller ikke alle, der har børn, men alligevel er alle mennesker i det danske samfund med til at betale til skoler, til vuggestuer, til børnehaver og alt, hvad der ellers findes af institutioner for børn. Det er heller ikke alle, der har bil, men alligevel er alle med til at betale for vejene, uanset om de skal være to- eller firsporede.

Vi ønsker i socialdemokratiet, at kunsten skal have nøjagtig den samme behandling som alle andre områder, vi lovgiver for, og vi må derfor protestere imod, at der ligesom kræves